

Kraków, dnia 22 marca 2016 roku
Przesłano listem poleconym

Do
**Przewodniczącego
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
Sz. P. Jana Dworaka**

Skwer Kard. Stefana Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

pismo Organu znak: DPz-WSW.051.209.1.2016

Koncesjonariusz: **Prowincja Warszawska Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela
(Redemptoryści) z siedzibą w Warszawie**

ul. Piesza 1, 00-230 Warszawa

zastępowana przez pełnomocnika radcę prawnego **Benedykta
Fiutowskiego** z kancelarii **BUDZOWSKA FIUTOWSKI
I PARTNERZY**. Radcowie Prawni

adres do doręczeń:

ul. Sienna 11/1, 31-041 Kraków

Organ: **PRZEWODNICZĄCY KRAJOWEJ RADY RADIOFONII
I TELEWIZJI**

adres: Skwer Kard. Stefana Wyszyńskiego 9, 01-015 Warszawa

PISMO WYJAŚNIAJĄCE

1. Działając w imieniu Prowincji Warszawskiej Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela (Redemptoryści) z siedzibą w Warszawie, koncesjonariusza i nadawcy programu pod nazwą „Radio Maryja” (dalej: „**Radio Maryja**”, „**koncesjonariusz**”), na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa, którego uwierzytelniony odpis przedkładam w załączeniu, w nawiązaniu do pisma Pana Przewodniczącego z dnia 8 marca 2016 roku, znak: DPz-WSW.051.209.1.2016 dotyczącego skargi radiosłuchacza, zawierającej zarzuty emisji na antenie Radia Maryja audycji o charakterze dyskryminującym ze względu na narodowość, w załączeniu do niniejszego pisma przekazuję nagranie audycji wskazane w piśmie Pana Przewodniczącego.

Równocześnie, w wykonaniu wezwania zawartego w przedmiotowym piśmie, poniżej przedstawiam stanowisko Prowincji Warszawskiej Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela (Redemptoryści) z siedzibą w Warszawie wobec zarzutów zawartych w skardze.

2. Zarzut radiosłuchacza dotyczy rzekomego rozpowszechniania na antenie Radia Maryja treści o charakterze dyskryminującym ze względu na narodowość. Koncesjonariusz stanowczo przeczy tym zarzutom i wskazuje, co następuje. Audycja z dnia 17 lutego 2016 roku (godz. 20:52 - 20:58) wyemitowana na antenie Radia Maryja zawiera nagranie programu „*Mysłąc Ojczyzn*”. Całość audycji poświęcona jest aktualnej sytuacji politycznej w kraju, a prowadzi ją redaktor Stanisław Michalkiewicz. W trakcie przedmiotowej audycji prowadzący audycję nawiązuje do sprawy rekompensat dla narodu żydowskiego za pozostawione mienie ofiar Holocaustu, co jest sprawą powszechnie znaną. Redaktor Michalkiewicz komentuje również przesłany do Prezesa Rady Ministrów RP list trzech senatorów amerykańskich - Johna McCaina, Dicka Durбина oraz Bena Cardina, w którym wyrażają oni swoje obawy o poszanowanie zasad demokracji w Polsce. Prowadzący audycję wskazuje, że dwóch senatorów, którzy podpisali się pod listem, jest pochodzenia żydowskiego. Przy czym należy podkreślić, że przedmiotowe stwierdzenie nie zostało opatrzone żadnym dalszym komentarzem, nie miało też negatywnego wydźwięku. Redaktor Michalkiewicz przypominał natomiast, że w lipcu 2015 roku 47 kongresmenów podpisało list do władz Polski, w którym domagali się rozwiązania kwestii rekompensat za mienie ofiar Holocaustu. Powyższa

okoliczność, zdaniem prowadzącego audycję, dobitnie pokazuje, że listu podpisanego przez trzech senatorów nie można traktować jako oficjalnego stanowiska władz Stanów Zjednoczonych Ameryki i twierdzić, że potępiają one działania aktualnych władz Polski. Cała audycja utrzymana była w tonie satyrycznym, a w trakcie jej trwania nie padło ani jedno stwierdzenie, mogące świadczyć o dyskryminacji, czy nierównym traktowaniu osób pochodzenia żydowskiego.

3. Skarżący zarzuca, że przedmiotowa audycja dyskryminowała osoby pochodzenia żydowskiego. Koncesjonariusz zdecydowanie przeczy zarzutowi radiosłuchacza i wskazuje, że wypowiedzi redaktora Michalkiewicza nie miały charakteru dyskryminującego ze względu na narodowość.

3.1. W pierwszej kolejności podnieść należy, że co prawda Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (dalej jako: „**Ustawa o radiofonii i telewizji**”)¹ nie definiuje pojęcia dyskryminacji, to zgodnie z art. 3 pkt 1 i 2 Ustawy z dnia 3 grudnia 2010 roku o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania², przez dyskryminację bezpośrednią należy rozumieć sytuację, w której **osoba fizyczna** ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną **jest traktowana mniej korzystnie niż** jest, była lub byłaby traktowana **inna osoba w porównywalnej sytuacji**. Natomiast o dyskryminacji pośredniej możemy mówić w sytuacji, w której dla osoby fizycznej ze względu na ww. cechą szczególną, na skutek pozornie neutralnego postanowienia, zastosowanego kryterium lub podjętego działania występują lub mogłyby wystąpić niekorzystne dysproporcje lub szczególnie niekorzystna dla niej sytuacja, chyba że postanowienie, kryterium lub działanie jest obiektywnie uzasadnione ze względu na zgodny z prawem cel, który ma być osiągnięty, a środki służące osiągnięciu tego celu są właściwe i konieczne. Jak wynika z przedstawionej definicji, zjawisko dyskryminacji może dotyczyć

¹ Dz.U.1993, Nr 7, poz. 34 z późn. zm.

² Dz.U. Nr 254, poz. 1700 z późn. zm.

wyłącznie konkretnej osoby fizycznej, ze względu na jej cechę szczególną. Z dyskryminacją mamy zatem do czynienia wyłącznie wtedy, kiedy dana osoba fizyczna ze względu na cechę szczególną jest traktowana gorzej niż osoba, która tej cechy nie posiada. A zatem dyskryminacją jest bezprawne pozbawienie lub ograniczenie praw albo nierównomierne traktowanie ze względu na dyskryminujące kryterium oraz przyznanie z tych względów danej osobie mniejszych praw niż te, z których korzystają inni osoby znajdujące się w tej samej sytuacji faktycznej lub prawnej³.

3.2. Analiza treści audycji nie pozwala na stwierdzenie, że poprzez wyemitowanie audycji na antenie Radia Maryja, koncesjonariusz dyskryminuje osoby pochodzenia żydowskiego ze względu na ich narodowość. Po pierwsze, audycja nie dotyczy konkretnych osób fizycznych pochodzenia żydowskiego i nie porównuje ich z osobami innych narodowości. Po drugie, prowadzący audycję nie traktuje osób pochodzenia żydowskiego mniej korzystnie, niż innych osób w porównywalnej sytuacji. Po trzecie wreszcie, audycja nie przyznaje z tych względów danej osobie fizycznej mniejszych praw niż te, z których korzystają inni osoby znajdujące się w tej samej sytuacji faktycznej lub prawnej. Audycja nie ukazuje także przykładów, z których można by wnioskować, że osoby pochodzenia żydowskiego traktuje w sposób gorszy, niż przedstawiciele innych narodów, nie wskazuje także żadnych przykładów takiego działania i nie zachęca radiosłuchaczy do zachowań dyskryminujących z uwagi na konkretną cechę szczególną. Należy przy tym mieć na uwadze, że prowadzący audycję w porównywalny sposób, co o osobach pochodzenia żydowskiego, wypowiadał się o obywatelach innych narodów, w tym o przedstawicielach narodu polskiego. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że całość audycji utrzymana była w tonie satyrycznym, a krytyczne wypowiedzi redaktora Michalkiewicza w odniesieniu do poszczególnych zjawisk czy wydarzeń mieściły się w konstytucyjnej zasadzie wolności słowa. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego⁴, zakres ochrony swobody wypowiedzi wynika

³ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1997 roku, sygn. akt: I PKN 246/97, opubl. OSNAPiUS 1998, nr. 12, poz. 360;

⁴ wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2013 roku, w sprawie o sygn. akt: III SK 42/12; opubl. Legalis;

z fundamentalnego znaczenia tej swobody w demokratycznym, pluralistycznym społeczeństwie. W rezultacie ze swobody wypowiedzi korzystają nawet wypowiedzi, które nie są podzielane przez władze lub większość społeczeństwa. Podsumowując należy raz jeszcze podkreślić, że w trakcie trwania całej audycji nie padło ani jedno stwierdzenie, mogące świadczyć o dyskryminacji, czy nierównym traktowaniu osób pochodzenia żydowskiego.

4. W świetle przedstawionych wyjaśnień, Koncesjonariusz, jako nadawca programu pod nazwą Radio Maryja, nie naruszył swym działaniem przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. W odczuciu Koncesjonariusza już pobieżna weryfikacja skargi wskazuje, że jest ona w stopniu oczywistym niezasadna i nie może być podstawą do wszczęcia postępowania przeciwko Koncesjonariuszowi.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o nie nadawanie skardze biegu oraz zaniechanie wszczęcia postępowania, przewidzianego przepisami prawa.

W imieniu Koncesjonariusza – pełnomocnik

Benedykt Fiutowski, radca prawny

Załączniki:

1. *uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa;*
2. *nagranie audycji na nośniku DVD.*